

PAŹDZIERNIK 2017

PRZYSTANEK HISTORIA

Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki

- WYSTAWY
- KLUB „GROTA”
- LEKCJE Z HISTORII NAJNOWSZEJ
 - SPOTKANIA Z KSIĄŻKĄ
 - CZYTELNIĄ I KSIĘGARNIA
 - KONFERENCJE
 - WYKŁADY
 - WARSZTATY

OTO NASZ ROZKŁAD JAZDY.

KUPONY UMIESZCZONE NA OKŁADKACH BĘDZIEMY WYKORZYSTYWAĆ PODCZAS NASZYCH SPOTKAŃ Z NIESPODZIANKĄ. PRZYJDŹ I ZOBACZ, Z CZYM MOŻESZ WYJŚĆ!

WYSTAWA NR1

► 2-19 PAŹDZIERNIKA

Wystawa **Karta 77. Europejczycy za żelazną kurtyną**, która przybliży działalność kluczowych postaci związanych z Kartą 77, zawartość kilku najistotniejszych dla tej inicjatywy dokumentów oraz ukazuje realia komunistycznej Czechosłowacji. Karta 77, powołana w Czechosłowacji 1 stycznia 1977 r., była inicjatywą obywatelską, która występowała przeciw ówczesnemu reżimowi komunistycznemu w związku z łamaniem praw człowieka oraz praw obywatelskich. Wiele wątków w sposób naturalny łączyło Kartę 77 z dyskusjami toczącymi się za żelazną kurtyną. Wystawa została przygotowana przez Czeskie Centrum w Warszawie.

.....

WYSTAWA NR2

► 20 PAŹDZIERNIKA – 2 LISTOPADA

Archipelag SŁON – wystawa fotografii Adama Hlebowicza z podróży na teren dawnego łagru na Wyspach Sołowieckich na Morzu Białym.

Sołowiecki Obóz Specjalnego Przeznaczenia (**Sołowieckij łagier osobogo naznaczenija** – SŁON) został utworzony w 1923 r. Był pierwszym dużym obozem prowadzącym działalność gospodarczą i poligonem doświadczalnym dla całego sowieckiego systemu łagrów.

.....

SPOTKANIE NR1

► 3 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 17.30

Spotkanie z cyklu **Polskie drogi do niepodległości** – pokaz filmu Ewy Kozik i Wojciecha Sarnowicza **Dziewczyna z klepsydry**. Po projekcji odbędzie się dyskusja z udziałem Andrzeja Melaka i prof. Romualda Szeremetiewa. Prowadzenie: dr Jędrzej Lipski.

Film jest historią Teresy Baranowskiej – polonistki, działaczki „Solidarności”, członkini Konfederacji Polski Niepodległej oraz współredaktorki niezależnego pisma „Wolność”. Internowana w stanie wojennym, po zwolnieniu w lipcu

1982 r. organizowała pomoc dla osób represjonowanych i ich rodzin. W latach 1991-2006 była dyrektorem Liceum im. Adama Mickiewicza w Katowicach. Mieszka w Bieszczadach.

.....

SPOTKANIE NR2

▶ 4 PAŹDZIERNIKA (ŚRODA), GODZ. 17.30

Debata wokół książki Pawła Lisickiego **Luter. Ciemna strona rewolucji** opublikowanej przez wydawnictwo Zona Zero. W dyskusji udział wezmą: Cezary Gmyz, dr hab. Sławomir Cenckiewicz oraz Paweł Lisicki, autor. Spotkanie poprowadzi Jacek Ożóg, redaktor naczelny portalu Lux24.pl.

Jak mówił sam autor, jego książka wyjaśnia „dlaczego współczesny Kościół Katolicki całkiem inaczej patrzy na Marcina Lutra, niż robił to w przeszłości. To także książka o historii – o tym, kim naprawdę był Marcin Luter”.

.....

SPOTKANIE NR3

▶ 5 PAŹDZIERNIKA (CZWARTEK), GODZ. 17.00

Niezrealizowane projekty: lata 1865–1914 (część 1) – wykład Jarostawa Zielińskiego z cyklu **Spacerkiem po Warszawie**.

W tym roku ideą przewodnią cyklu będzie historia miasta, którego nie ma. Przyjrzymy się obiektom oraz założeniom architektonicznym i urbanistycznym, które z różnych przyczyn, nigdy nie zostały zrealizowane (lub też odrzucono ich wersje alternatywne), zostały zniszczone lub nie zostały odbudowane – od drugiej połowy XIX w., przez wojnę i lata Polski Ludowej, aż po czasy współczesne.

.....

SPOTKANIE NR4

▶ 6 PAŹDZIERNIKA (PIĄTEK), GODZ. 17.30

Oddział II Sztabu Głównego Wojska Polskiego wobec zagrożenia wojennego 1939 r. – spotkanie z cyklu **Tajemnice wywiadu**. O wywiadzie II RP i jego przygotowaniu do wojny dyskutować będą prof. Wojciech Skóra (Akademia Pomorska w Słupsku) i dr Daniel Koreś (Archiwum Wojskowe w Oleśnicy). Prowadzenie: Witold Gadowski, dziennikarz śledczy.

▶ 7 PAŹDZIERNIKA (SOBOTA), GODZ. 11.00

Rodzinna sobota – zajęcia dla dzieci w wieku 6-9 lat i ich rodziców. Październikowa **Rodzinna sobota** przybliży uczestnikom temat rozbiorów i utraty niepodległości przez Polskę. Będzie też początkiem dwuletniego programu zajęć, którego celem jest przygotowanie do przyszłorocznych obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości.

▶ 9 PAŹDZIERNIKA (PONIEDZIAŁEK), GODZ. 17.00

Obraz Rosjan w kinie PRL-u – wykład prof. Piotra Zwierzchowskiego, historyka i filmoznawcy, z cyklu **Z kamerą po PRL-u**. Oblicza polskiego kina powojennego.

▶ 10 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 17.30

Promocja książki Dominicka Picka **Ponad żelazną kurtyną. Kontakty społeczne między PRL i RFN w okresie détente i stanu wojennego**. O książce dyskutować będą dr Felix Ackermann z Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie i dr hab. Beata Halicka, profesor Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Prowadzenie: dr Filip Gańczak.

Książka prezentuje rozwój stosunków społecznych między PRL i RFN w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w. W ostatnich dwóch dekadach istnienia żelaznej kurtyny tysiące osób udowadniały codziennie, że intensywne kontakty między Wschodem i Zachodem są możliwe. Coraz więcej osób podróżowało między PRL i RFN, nawiązując osobiste znajomości. Kontakty te nabrały z czasem dynamiki, której władze komunistyczne nie mogły kontrolować.

▶ 11 PAŹDZIERNIKA (ŚRODA), GODZ. 17.30

Spotkanie z cyklu **Łączka i inne miejsca poszukiwań**. Rozmowę z prof. Krzysztofem Szwagrzykiem poprowadzi Marcin Wikto, redaktor tygodnika „W Sieci”.

Cykl poświęcony jest poszukiwaniom nieznanych miejsc pochówków ofiar represji komunistycznych i nazistowskich. O współpracy historyków, archeologów, specjalistów medycyny sądowej i genetyków oraz aktualnym

stanie prac poszukiwawczych i identyfikacyjnych opowiadają pracownicy Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN oraz innych instytucji uczestniczących w programie poszukiwawczym.

.....

SPOTKANIE NR9

▶ **12-13 PAŹDZIERNIKA (CZWARTEK-PIĄTEK), GODZ. 9.00**

Międzynarodowa konferencja naukowa ***W drodze do władzy – struktury komunistyczne realizujące politykę Rosji Sowieckiej i ZSRR wobec Polski (1917–1945)*** zorganizowana przez Oddział IPN w Warszawie. Konferencja ma na celu przyjrzenie się polityce Rosji Sowieckiej/ZSRR wobec Polski z perspektywy instytucji i organizacji tworzonych przez władze państwową i partyjną na terenie państwa sowieckiego, które miały zajmować się tzw. sprawami polskimi. Program jest dostępny na stronie www.ipn.gov.pl

.....

SPOTKANIE NR10

▶ **17 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 17.30**

Oblicza bolszewizmu – spotkanie z cyklu ***Historia ze zdjęciem***. Gośćmi Adama Hlebowicza będą: publicystka Kinga Hatacińska i dr Maciej Korcuć, historyk.

Cykl ***Historia ze zdjęciem*** to seria dyskusji, dla których punktem wyjścia są fotografie związane z głośnymi wydarzeniami i postaciami historycznymi. Opowiemy, co historyk może wyczytać z rodzinnego albumu, wyjaśnimy, dlaczego niektórzy ludzie znikali ze zdjęć i przedstawimy zasady fotografii wojennej. Cykl prowadzi Adam Hlebowicz, historyk i dziennikarz.

.....

SPOTKANIE NR11

▶ **20 PAŹDZIERNIKA (PIĄTEK), GODZ. 17.30**

Spotkanie z cyklu ***Od niepodległości do niepodległości – profesor Jan Żaryn zaprasza***. O konklawe, które 16 października 1978 r. wybrało kardynała Karola Wojtyłę, o pontyfikacie Jana Pawła II i jego znaczeniu dla przełamania żelaznej kurtyny rozmawiać będą prof. Antoni Dudek i red. Grzegorz Górny. Prowadzenie: prof. Jan Żaryn.

▶ 24 PAŹDZIERNIKA (WTOREK), GODZ. 17.30

Wernisaż wystawy poświęconej zmarłemu w ubiegłym roku Józefowi Bandzo „Jastrzębiowi”.

Józef Bandzo ps. Jastrząb (ur. 1923 r.) – żołnierz Armii Krajowej, partyzant 3 Brygady AK „Szczerbca” na Wileńszczyźnie, 5 Brygady AK „Łupaszki” na Podlasiu, Białostocczyźnie i Pomorzu, 3 Brygady NZW „Burego” na Białostocczyźnie, dowódca patrolu dywersyjnego Okręgu Wileńskiego AK. W lutym 1947 r. ujawnił się w czasie „amnestii”, co jednak nie zapewniło mu bezpieczeństwa – był inwigilowany i prześladowany. Skazany w latach 60. na dożywocie, wiele lat spędził w więzieniu.

▶ 25 PAŹDZIERNIKA (ŚRODA), GODZ. 17.00

Spotkanie filmowe Klubu Historycznego im. Gen. Stefana Roweckiego „Grota” – projekcja filmów **Podkowa i Rajd Podkowy** o por. Tadeuszu Kuncewiczu ps. „Podkowa” i brawurowym rajdzie jego oddziału do amerykańskiej strefy okupacyjnej w maju 1945 r.

▶ 26 PAŹDZIERNIKA (CZWARTEK), GODZ. 17.30

Spotkanie cyklu **Bohaterowie zapomniani, niezłomni, niepodlegli** – pokaz filmu **Mój przyjaciel Lalus** w reżyserii Dariusza Walusiaka. Po projekcji odbędzie się dyskusja z udziałem dr. Sławomira Poleszaka (IPN Lublin) i dr. Tomasza Łabuszewskiego (IPN Warszawa). Prowadzenie: dr Jędrzej Lipski.

Film opowiada historię ostatniego Żołnierza Wyklętego – sierżanta Józefa Franczaka „Lalusia” zastrzelonego w obławie 21 października 1963 r. Ten przedwojenny podoficer żandarmerii wojskowej, żołnierz AK, kilkakrotnie ranny, po śmierci swojego dowódcy i kolegów z oddziału pozostał sam. Podczas ostatniego spotkania z przyjacielem, Wacławem Szaconiem „Czarnym”, powiedział: „Pragnę, by po śmierci chociaż moje kości spoczęły w grobie rodzinnym”.

► 27 PAŹDZIERNIKA (PIĄTEK), GODZ. 9.00

Opracowywanie dokumentacji audiowizualnej i fotograficznej w komputerowych systemach informacji archiwalnej – konferencja archiwalna z okazji Światowego Dnia Dziedzictwa Audiowizualnego UNESCO. Program jest dostępny na stronie www.ipn.gov.pl

Opis obrazu: Powrót po zakończonej uroczystości. Widoczni m.in. metropolita krakowski ks. arcybiskup Karol Wojtyła (na pierwszym planie), metropolita poznański ks. arcybiskup Antoni Baraniak (1. z lewej na drugim planie, trzyma w ręku kwiaty), obok idzie ks. kard. Stefan Wyszyński, za nim na prawo widoczny jego sekretarz ks. infułat Władysław Padacz.

**Przystanek Historia
Centrum Edukacyjne IPN
im. Janusza Kurtyki**

ul. Marszałkowska 21/25
00-628 Warszawa
tel. 22 576 30 04

www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl
www.facebook.com/przystanek.historia

zapraszamy

poniedziałek – piątek 9:00 – 20:00

sobota 9:00 – 14:00

biblioteka/czytelnia

poniedziałek – piątek 9:00 – 18:00

księgarnia

poniedziałek – piątek 10:00 – 19:00

sobota 9:15 – 13:45